

Indult BETSBÖL Szombaton 31. Már. 1787.

A' Kétfejű - Sas Szárnya alól.

A' Magyar Országgi Protestánfok' szabad vallás-
A' béli gyakorlásokra nézve a' múlt hónapnak
 20-dikán költt Felsőges rendelés, melynek némely
 részét már ezelőtt költt Leveleinkben közönségesfé
 tettük vala, e' következő: 1) Azokban a' Hely-
 ségekben, hól a' Stólai fizetés a' K. Plébánusnak
 szükséges élelmére tartozván, mind eddig a' Pro-
 testáns Jobbágyoktól is fizettetett; maradjon meg mind
 addig, míg a' Katholikafok magok is ezt fizetik. (a' stóla
 idővel egészízen eltöröltetik) 2) Ha edgy Prote-
 stáns Superintendens edgy Meitert, vagy más arra való
 személyt megpróbálván, alkalmasnak itéli a' Pré-
 dikálásra, és szabadságot ad neki; a' prédikálás min-
 den további kérdésen kívül megengedtetik; az illye-
 neknek. A' nép eleibe való könyörgélis nem kü-

lőmben, minden Vármegyénél való jelentés nélkül megengedtetik; ha az a' Prédikátornak előre való tudásával esik. 3) Mivel a' kerefztelésért való Stola egészen eltöröltetett; a' Protestánsok, azon köteletség alól, hogy a' kerefztelés eránt hirt adjanak a' Plébánnak, egészen felszabadítottak; hanem a' Protestáns Lelki Pászor a' *Matrikulába* az illyeténket szorgalmatoson béinni köteleztetik: a' Katholikus Lelki Atya pedig az alól felszabadult. Nemkülömben a' hathéti betegágyban lévő a'fiszonyok' eddig szokásban volt megszentelésekis eltöröltetik. 4) A' Házaflandok előrevaló ki hirdetése pedig elégséges, ha a' Mátkás Izemélyek Vallása szerént való Templomban kihirdettetnek, és annak utánna a' Katholikus Pappnak tudtára adatik. 5) A' Protestánsoknak szabad léfzen a' Templomon kívül halotti Prédikátziót tartani akárhol, a' hól Templomok, vagy akár mely más különös vallásbéli gyakorlások vagyon. 6) Nemkülömben megengedtetik a' Protestánsoknak, hogy az initt amott leromladozva heverő Templomok' falait, akár mitsoda valláson lévők Temploma lett légyen is az azelőtt, minden további akadály nélkül, a' magok Templomjok' építésére fordítsák. 7) Azoknak a' Helységeknak, hól a' Protestánsoknak vallásbéli gyakoroltatások vagyon, a' Körmányozó székhez esztendonként való írásbéli beadatások, nemkülömben 8) a' Convertiták írásban való bémutatások elmarad. 9) A' Protestánsok a' Katholikusok innepeinek megtartásától szabadok léfzenek, és csak *URNAPJÁN* dél előtt köteleztetik magokat a' közönséges munkáktól megtartoztatni; azokban a' Helységeknél, a' hól közönséges (processziók) butsu járások tartanak. “(ezt nemis tselekszi edgy Kerefztényis, hogy másoknak botránkozásúl légyen)

Ezen Felsőges Rendelésnek több részei, már eze-
 lőtt költt Levelünkben közönlégessé tétettek vala.

Ortzy László Ur ő Excellentiájának helyébe
 (ki valóságos titkos Tanátsofi, a' F. K. H. Taná-
 tson első Tanátsofi, és egyfzersmind minden F. Ki-
 rályi Kamara jofzágain fő vigyázói méltosággal fel-
 ruházott vala) *Báró Schilfön* Bap. *János* Ur, a'
 Pesti kerületben Kamara Kiszolgáltatójának tétetett. —
 Az 1785-dik esztendőbéli számlálás szerént az Er-
 dély Országban lévő népnek száma e' szerént vagyon. —
 Ezen hónapnak első napján edgy váratlan Török
 követ jöve által a' Horváth-határ széleken, kinek
 hiradásának nem kitsiny dologról kellett lenni; mi-
 vel az ottan lévő F. Ts. és K. fő Hadivezér *Pa-
 pilla* Ur által legottan edgy sebés Követ küldeték
 Bétsbe, ki már pénteken megérkezett vala. — Ezt
 olvasom edgy Bétsi Levélből: A' F. Tsászárné Kersfo-
 nésusi uttya vagy vésképpen elmarad, vagy leg-
 alább Májusra halasztatik. — *Otsakovnál* már 130
 ezer Törökök gyűltenek öszve, és a' F. Tsászári
 Gallitziában lévő Hadi nép a' Lengyel Koroná fegy-
 veresseivel edgyütt a' *Muszka* Tábornak erőfittésére
 mozduló félben vagynak, és mégis mind ezekről hal-
 gat a' hir Bétsben. A' nagy fülü Politikusok a'
Muszka Tsászárné Kersfonésusi uttyának más tzélját,
 nem a' Koronázást vették észre. Ezek azt erőfittik,
 hogy a' Gallitziában lévő szükség nem olly nagyon
 kotorász a' kenyeres kosárban, és — hogy a' rend-
 kívül való liszt hordás Magyar országból, mely még
 máig se szünt-meg, öszve van köttetve a' Kersfo-
 nésusi Koronázás szine alatt lappangó tzéllal; mert —
 ezek aztis sajdították, hogy a' fok befedett szeke-
 rekben még tüzi-lisztet is. — Nem azért fednekbé
 minden szekért, hogy a' lisztnek a' szemét ki-ne
 süsse

süsse a' nap. Ha az igaz a' miről ezek vélekednek, ugy e-
 léson Hatalmosllagok: Austra, Muszka, és Pruszszus Or-
 szágok rövidnap edgy szép ofztályt tsinálnak. Mind e-
 zekhez a' környulállásokhoz, edgy más Bétsi irásból
 azris hozzá - adhattunk, hogy sem a' Frantzia, sem
 a' Pruszszus Kóvet utazásra való engedelmet a' ma-
 gok Udvaroktól nem nyertenek. Most válik-meg,
 és mindenek óhalytással várják, vallyon a' Frantzia
 Udvar, és a' *Versennes* következője *Montmorin*
 mitsodás mozdulattal léznenek a' Torok - fősülés alkal-
 matosságával. — Afrikának edgy a' Gibráltár Vára-
 hoz nem meszse a' Tenger szorosán fekvő *Tanger*
 nevő Városlából is a' Feb 26-dikán költ levelek azt mond-
 ják: hogy a' Marokkai Sultán a' Spanyol udvar által
 a' *Maltés* Rendét megtudakoztatta, hogy ha akar-
 nának vele békefléges frigyet kotni, vagy nyil-
 vánfágos haború közt élni? Mivel pedig a' Sultán
 tapasztalja, hogy az utolsót kívánnyák, kéntelenit-
 tetik hadi készületekhez nyúlni, és egy Ministert Gib-
 rál árba küldött, ki által a' Nagy Britanniai Kormá-
 nyozó széktől bizonyos ideig 6, ágyuval megrakott
 hadakozó hajokat instál; mellyekért minden esztendőre
 nagy summát igért. Minthogy pedig a' Gibráltári
 fő igazgato magától ezen dolgokban semmit sem fe-
 lelhetett; Marokkai Minister Uramat a' Gibráltár vá-
 rában edgy karos székre leultetvén, az *Orpheus* ne-
 vű hajót Londonba inditá, hogy feleletet hozzon a'
 Marokkai Sultán kérésére. — A' Pápa A. Belgium-
 ban volt Nunciussának elküldése, az *Emfi*, *Pistoja*
 gyülétek, és más még fokkal kedvetlenebb Nápolyi
 szent környulállások az Ekklesia' kis Hajotskájának
 fok szélveszeket okoznak. Nem régiben is Romában
 edgy Ofzlopon ilyen igéket találának: *In Belgio*
nullus portus pro navi Ecclesiae. — *Quid novi*
 (Brüf-

Brüßellüs? mond a' Pápa: *nescio, non habeo Nuncium. Pius sextus Martyr.* — Mára' hadi fogházban Bétsben alig férnek a' *Legisfeldel* edgy Varsába szorult *Márs* fogjai. Minden órán kulomb kulomb féle szemé-lyek gonoszságai jonek világosságra, kik ezen meleg helyre hozatnak. Ezen ügy alkalmatosságot szolgáltatott a' Politikusoknak annak erősítésére, hogy a' 7 esztendeig tartott háború 17 annyivalis többbe került az Auszriai Udvarnak, mintsem a' hadi szukfélg kivánta volna; mert ha a' kinyilt szemü *Jósef* idejében ilyen kis zenebona alatt olly végzetetlen tolvajságok eshettek; mit nem vihettek a' mi inkább kegyelmes mint fzeses édes Anyánk idejében 7 esztendeig tartott kemény háború alatt véghez. — A' már régtől fogva tsendes helyen ülo Réferendárius B* — is nagy embereket kevert a' hálóba; melyből meg tetstik, hogy a' megfogott halakkal fogják a' nagyobb halakat.

Az 1785 - dik esztendőbeli számlálás szerént az Erdély országban lévő népnek száma e' szerént va-

gyon;	Fejér Vármegyében	-	143,743
	Hunyad Várm	-	167,434
	Szeben	-	136,636
	Kuküllö	-	129,774
	Fogarás	-	117,880
	Háromszék	-	107,189
	Udvarhely	-	66,726
	Thorda	-	167,102
	Kolos	-	123,499
	Belső Szólnok	-	134,006
	Közép Szólnok	-	149,379

1,443,364

A' Határ széleken fekvő 5 Regimentek nintse-
nek ide számlálva. Ebből hát világos, hogy az ide-
gen

gen Irókat fok helyeken el lehet fogni, a' kik Erdély Országban nem tartanak több embert 1,225,000 nél, vagy némelyek annyit sem; innen az is ki tétzik, hogy 1766 fogva mennyivel szaporodott Erdély Orzága: mert; ha ugyan a' külföldi Iróknak hihetünk; abban az éftendőben vóltanak Erdélyben 94,135 R. Katholikusok 140,043. Helv. val. lévök 130,365. Angvall. 38,647. Sociniánusok és 597,243 Gorogok vagy Oláhok mind öszve 990,432.

Erdélyből Segesvárról ebben az órában vettük a' Levelet, melyszerént az iratik, hogy ez a' rendbéli ember ottan nagyobb árvizre nem emlékezik, mint a' mostani hónap elmenetelével. — Eperjesről írják, hogy ama tavalyi levelekben esmeretes zenebona indittónak *Molonyainak* az itten lévő Districtuális Táblán halálos sententia mondaték fejére, melyet a' főbb Kegyelem 10 éftendeig való hajóhúzásra változtatott. — A' Sanktus Filozofus mosdatlan tekintetü szolgája *Efópus* a' nyelvről mondotta vala; hogy az a' legjobb és legroszszabb hús a' világon. Ha a' tsontról tudakozólnék valaki; mi az oldal tsontról, a' Feleségről, mondhatnánk azt, hogy legjobb és legroszszabb (ezt írja edgy Felesége jármában öszönnyögő öreg tudósító) mert aki jó, semmi a' *Dárius* kintse hozzá képest, de a ki rozzra talál, olly verembe esett, a' honnan a' halál vonnyazi. Igazis, mert Bétsben edgy közönséges szeretetre méltó Tanátsos, ki a' maga hivatalában tsaknem legderekább ember; nem régiben a' F. Monárkha előtt Felesége által (denunciáltaték) vádoltaték be: ki mint valósgos derek Férfi megigazitván magát, ezen feve tsontól örökösön elválék. — Somogy Vármegyében is a' múlt éftendőben edgy olly nevezetes házallág esék, melyből származott minapi történet az aszszonyok históriájá-

jában leg első helyet érdemel. Edgy férjfi el-tökéli magában; hogy edgy bizonyos afzfzonyt, kiről már előre tudja vala, hogy a' Pötifárné üveg farkú Testvére, Feleségül végye magának, ha az ő feltételeire reá áll. El megy azért az afzfzonyhoz 's így kérimég: Noha tudom szivem, hogy előtted sem az Ormány, sem az édes gyökér nem ujág; mindazonáltal, ha azt fogadod, hogy én velem tökéletesen meg elégszel, és --; el veszek, de mihelyt a' hűség hámláján kívül lépsz, süledet és orrodát legottan elvágom. Rá áll az afzfzony a' feltételre, sőt azt mondja; hogy ha ő hűségét meg nem tartaná; életétől fosztassék meg. Meg léssen a' házasság, de csak kevés idő múlva az afzfzony edgy Katonával a' feltételek alá kötözött hűség' bogját feloldoztatván, ezt az Argusi szemekkel vigyázó Istok gazda megfajditja; rá emlékezteti fogadására, és egyfersmind az orrátis legottan elvágja. F' meg-léven, mindjárt Borbélyért küldenek — de kétfőre — mert már edgy az érr-anatomia körül farkát tsóváló tztizus az elvágott részetskét fel-tsemegészte vala. A' Házasság olyan szukféges nyomorúság, melyben minden ember csak edgyfzer hibázhat, azért akár mely feltételek alattis tudva roszsz feleséget venni, csak annyi, mind önként feneketlen verembe ugrani: mert — a' melly fertés edgyfzer a' szomszéd murkára tanúlt; köthetik annak a' tzolonköt a' nyakára; míg a' kerten lévő rélt bénem tövislélik.

Tudositás.

Mivel ezen folyó eiztendőnek első fertállya a' maga végére juttott; a' F. Ts. és K. Bétsi fő Posta Hivatal által, valamint az E. Olvasó Urak és Afzfzonyfágok, ugy a' titt: Postamester Urak bizodalinoson kéretnek, hogy a' még hátra lévő félesztendei jutalmát a' Magyar Kurirnak mennél hamarább fel-

szól-

szolgáltatni méltoztassanak. — Minthogy az Ujjág Levelek Utra inditása, azoknak boritékokba való rakása itten egészfen a' fő Posta Hivatalé, mely Hivatalban itten senki Magyarúl nem tudván, a' Boritékokra nézve sok és tetemes hibák estenek; de ezeknek ezután való eltávoztatásában szorgalmatoskodván a' fő Posta-Hivatal, bizodalmason kéri a' *Magyar Kurir* E. Olvasó Urait, hogy kiki a' maga egész Titulust a' Posta-utak' szorgalmatos feljegyzésével, edgy két ízóból álló Déák Levéllel még most előre, a' már tudva lévo titulus alatt a' Bétsi Postára, minden pénz nélkül, küldeni ne terhelteffenek, hogy előre egész estendőre új boritékokat nyomtattathasson. Szól az Író: A' hól a' betű-szedok süketek és némák, a' betük hibások, az író beteges és kedvetlen, a' papiros ták vászomból készült, nem tsuda ott, ha hibák esnek a' Levélben; de nem kell azért meg tsüggedni, mert ebben a' féleisztendőben olly patkós körmökre áll a' M. Kurir' Paripája, hogy minden E. Olvasók örömmel fogják szemlélni. Edgy néhány fősülő Leveleket is vetünk régiben; de hogy a' hibák meg jobbitása az Ujjág helyét ne foglalja minden féleisztendei hibákat öszve irván, úgy fogjuk edgyütt kiadni, hogy így a' békötött Könyvben minden hibák edgy helyen találtassanak.